

دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

دوره : دکتری

رشته : شهرسازی

پردیس هنرهای زیبا

مصوب جلسه مورخ ۹۳/۲/۲۸ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس آیین نامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاههای دارای هیات ممیزه توسط اعضای هیات علمی دانشکده شهرسازی پردیس هنرهای زیبا بازنگاری شده و در دویست و هفتاد و دومین جلسه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه مورخ ۹۳/۲/۲۸ به تصویب رسیده است.

مصوبه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته : شهرسازی

مقطع : دکتری

برنامه درسی دوره دکتری رشته شهرسازی که توسط اعضای هیات علمی دانشکده شهرسازی پردیس هنرهای زیبا بازنگری شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.

- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.
- هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه برسد.

فرمانه شمیرانی
دبیر شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

سید مهدی قمصری
معاون آموزشی دانشگاه

رای صادره جلسه مورخ ۹۳/۲/۲۸ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه در مورد بازنگری برنامه درسی رشته شهرسازی در مقطع دکتری صحیح است، به واحد ذیربط ابلاغ شود.

محمود نیلی احمد آبادی
سرپرست دانشگاه تهران

مشخصات کلی برنامه درسی رشته شهرسازی در مقطع دکتری

Urban Planning

تعریف رشته

دکتری شهرسازی دوره ای است که طی آن دانش آموختگان این رشته بتوانند دانش آکادمیک و حرفه ای لازم را جهت رفع نیازهای شهرسازی جامعه کنونی در حوزه های آموزش، پژوهش، و حرفه به صورت رضایت بخشی پاسخ دهند.

هدف رشته

- گسترش دانش و نظریه پردازی در مطالعات جهانی مربوط به شهر و شهرسازی
- تربیت نیروی انسانی متخصص جهت برطرف نمودن نیازهای کشور در امر آموزش و پژوهش با توجه به دانش و مهارت های دانش آموختگان .
- تربیت نیروی انسانی متخصص جهت تقویت حرفه و ارتقای وضعیت شهرسازی کشور با توجه به نظام ارزشی، تاریخ، فرهنگ و نیازها و مسائل خاص کشور

ضرورت و اهمیت رشته

رشد شهر گرایی و شهر نشینی در طی سده اخیر در سرتاسر جهان و بروز مسائل و مشکلات گوناگون شهری منجر به ایجاد دوره های عالی آموزشی و پژوهشی شهرسازی در دانشگاه های جهان گردید است. توسعه بی سابقه شهرها و شهرنشینی، پیشرفت های فناوری و خصوصا فناوری های ارتباطات و اطلاعات، تحولات مربوط به مسائل حمل و نقل و تغییرات کمی و کیفی کاربری اراضی، و همینطور تغییرات کمی و کیفی جمعیت شهری و خواست های متنوع و متعدد آنها، و بالاخره تغییر عمده و اساسی در مکانیزمهای تصمیم گیری در جوامع شهری، پیچیدگی های روزافزون موضوعات شهرسازی را موجب شده است. این امر بار دیگر و این بار بسیار روشن تر و قاطع تر از گذشته برماهیت بین رشته ای یا میان رشته ای بودن شهر سازی (interdisciplinary) تاکید می ورزد. به گونه ای که محتوا، و به تبع آن رویه های شهرسازی را به گونه ای که

عنوان زمینه ای علمی یا هنری، بلکه زمینه ای علمی، هنری و انسانی معرفی می کند که از ویژگی ها و در عین حال پیچیدگی های زمینه های مرتبط برخوردار بوده و بنابراین استفاده از نظریه ها، روش ها و فنون مربوط به کلیه زمینه های تشکیل دهنده آن اجتناب ناپذیر است. این امر شهرسازی را به رشته و حرفه ای کاملاً خاص و تقریباً بی نظیر تبدیل می کند.

ویژگی های پیش گفته شده همراه با تغییر و تحولات گوناگون دهه های اخیر (فرایند جهانی شدن) به این مفهوم است که ایده دهکده جهانی، خواه نا خواه، در حال تحقق پذیرفتن است. بنابراین ماهیت شهرسازی، تحولات جهانی و نظام ارزشی خودی ایجاب می کند که در آموزش شهرسازی در کلیه مقاطع، بویژه در مقطع دکترا، هر سه سطح پیش گفته مورد توجه قرار گیرد. بدون تردید دانش آموخته شهرسازی قادر نخواهد بود بدون آگاهی از تحولات جهانی، خصوصاً تجارب و دست آوردهای سایر جوامع در زمینه حل مسائل مربوطه، فعالیت های آموزشی، پژوهشی و حرفه ای خود را به نحو مطلوب به انجام برساند. بدیهی است این امر نباید به این مفهوم تلقی شود که شهرساز مسائل را از خارج وارد کرده و راه حل های مربوطه را نیز الزاماً همراه آن از خارج وارد کند و بنابراین راه حل هایی ارائه گردد که هیچگونه ارتباط و سنخیتی با شرایط داخلی و محلی جامعه ما ندارد.

گرچه از نظر آکادمیک دوره های کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا تقریباً در همه دانشگاههای معتبر جهان از یکدیگر تفکیک شده و برای هر یک هدف و رسالت خاصی در نظر گرفته شده است، لیکن واقعیت این است که این مقاطع سه گانه به شدت به یکدیگر وابسته بوده و تحقق اهداف مورد نظر در مقطع بالاتر متکی و منوط به تحقق اهداف مربوطه در مقطع پایین تر است. این امر به خصوص در مورد رابطه بین دوره کارشناسی ارشد و دکترا شهرسازی موکداً مصداق دارد. با توجه به اینکه هدف دوره کارشناسی ارشد تربیت افراد حرفه ای، و هدف دوره دکترا به عنوان بالاترین سطح آموزشی رشته، تربیت افراد متخصصی است که به تولید دانش و گسترش مرزهای آن پرداخته و از طریق پژوهش و انتقال دانش به حرفه به بهبود و ارتقای کیفیت محیط پردازند، لذا توجه به رابطه بین حرفه و رشته شهرسازی امری ضروری و اجتناب ناپذیر است. نکته مهم دیگری که در ارتباط با سه مقطع فوق الذکر در شهرسازی باید متذکر شد این است که دوره آموزشی کارشناسی، عمومی، یکپارچه و بدون تفکیک به زیر مجموعه های تخصصی است ولی در مقطع کارشناسی ارشد، شهرسازی به زیر مجموعه هایی همچون برنامه ریزی شهری، طراحی شهری، برنامه ریزی منطقه ای و... تقسیم میشود. لیکن در مقطع دکترا بار دیگر چنین تفکیکی صورت نگرفته و عنوان دوره در چارچوب عام آن به نام "شهرسازی" خوانده می شود. زمینه تخصصی مورد علاقه دانشجو در رساله دنیال خواهد شد. این امر اهمیت بخش پژوهشی دوره دکترا را به خوبی نشان می دهد.

نقش و توانایی فارغ التحصیلان

فارغ التحصیلان دکتری شهرسازی نیروهای انسانی متخصص و صاحب نظری می باشند که دانش و تخصص لازم جهت انجام امور آموزشی و پژوهشی را در زمینه های مختلف شهرسازی دارند. در میان مقاطع مختلف آموزشی نقش ارزش - محوری دکتری از همه حساس تر و تعیین کننده تر است که این امر ناشی از نقشی است که دانش آموختگان دوره دکتری در آموزش کارشناسان و کارشناسان ارشد این رشته، تربیت متخصصین حرفه ای و پژوهش و تولید دانش شهرسازی در آینده خواهند داشت. دانش آموخته دکتری شهرسازی باید ضمن تسلط بر دانش جهانی و شهرسازی، ویژگی ها و ارزشهای خودی را نیز به عنوان بستر فکری و فعالیتی خویش همواره ملحوظ نظر قرار دهد.

طول دوره و شکل نظام

الف) مراحل دوره: دوره دکترای شهرسازی از دو بخش آموزشی و پژوهشی تشکیل می شود. دانشجویان دکترایباید در دوره آموزشی و پژوهشی خود مجموعاً ۳۶ واحد آخذ و با موفقیت بگذرانند که ۱۸ واحد آن به عنوان واحد درسی و ۱۸ واحد آن به عنوان واحد رساله منظور می گردد.

مرحله آموزشی از زمان پذیرفته شدن دانشجو (از طریق آزمون ورودی و CV) آغاز و به امتحان جامع ختم می شود. در این مرحله، دانشجو موظف به شرکت در کلاس های دوره آموزشی مطابق برنامه اعلام شده می باشد. مجموع واحدهای دوره آموزشی دکتری شهرسازی طبق آیین نامه دوره دکترای ۱۸ واحد تعیین شده است. که طی آن دانشجو با تازه ترین مباحث نظری و عملی آشنا می شود. دروس دوره آموزشی به سه دسته دروس کمبود (جدول ۱)، دروس اصلی (جدول ۲) و دروس اختیاری (جدول ۳) مرتبط بارشته تقسیم شده اند. در صورتی که دانشجوی پذیرفته شده برای ادامه تحصیل در مقطع دکتری دارای مدرک کارشناسی ارشد معماری باشد لازم است به تشخیص شورای پژوهش و تحصیلات تکمیلی دانشکده شهرسازی تعدادی واحد به عنوان دروس جبرانی را بگذرانند (حداکثر ۷ واحد درسی از جدول شماره ۱).

ب) تعداد و نوع واحدهای درسی: مرحله آموزش دکتری شهرسازی از ۱۸ واحد درسی شامل ۱۲ واحد اصلی و ۶ واحد اختیاری تعیین می شود. از نظر ترکیب، دروس اصلی در نظر گرفته شده (جدول شماره ۲) هر یک نماینده زمینه خاص و تعیین کننده ای از دانش شهرسازی است که از یکطرف با چارچوب جهانی آموزش این رشته در دانشگاههای معتبر جهان منطبق است و از طرف دیگر، از نظر محتوا کاملاً بانظام ارزشی، تاریخ، فرهنگ و نیازها و مسائل خاص کشور در شرایط کنونی مطابقت دارد. ضمن اینکه طبق ماهیت، هدف و فلسفه دوره های آموزشی دکتری همواره تلاش شده آخرین یافته ها و دست آورد های داخلی و خارجی در به روز کردن محتوای دروس فوق مورد استفاده قرارگیرد. در مورد محتوا، همانگونه که گفته شد امر به روز نمودن دروس و انطباق مستمر آنها با شرایط و نیازهای جامعه به طور مداوم توسط اساتید مربوطه انجام می گیرد. مجموع دروس الزامی ۱۲ واحد

و به صورت ۶ درس ۲ واحدی ارائه شده است. و دانشجو موظف است از دروس اختیاری ۳ درس دو واحدی با توجه به موضوع رساله دکتری انتخاب نماید.

ترکیب و محتوای دروس اختیاری می تواند نقش بسیار موثری در ارتقاء دانش فارغ التحصیلان این رشته داشته باشد. همانگونه که در پیش گفته شد، ماهیت گسترده، پیچیده و متنوع شهرسازی ایجاب می کند در کنار دروس اصلی الزامی که در حقیقت هسته اصلی و مشترک دانش شهرسازی را تشکیل می دهد، دانشجو قادر باشد دروس مورد نیاز خود را از بین مجموعه ای از دروس اختیاری اخذ نماید. این دسته از دروس نیازمند تغییرات کمی و کیفی متعددی است که شرح آن در جدول شماره ۲ آمده است. توضیح آنکه بنا به ضرورت و با موافقت و تصویب شورای پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده شهرسازی می تواند دروسی به عنوان درس اختیاری به برنامه دروس اختیاری دوره دکتری اضافه نمود.

دانشجویان در دوره آموزشی و قبل از شرکت در امتحان جامع و ورود به دوره پژوهشی خود، ملزم هستند ۱۲ واحد دروس اصلی (جدول ۱) و ۶ واحد از دروس اختیاری (جدول ۲) را در مدت مجاز با موفقیت بگذرانند. (ج) مرحله پژوهش: پس از طی دوره آموزشی و گذراندن امتحان جامع طبق مفاد آیین نامه دوره دکترای دانشگاه تهران، دانشجو وارد مرحله پژوهشی ۱۸ واحد رساله می شود. مرحله پژوهشی پس از قبولی داوطلب در امتحان جامع شروع و با رعایت ضوابط سقف زمانی تحصیل با ارائه و دفاع از رساله پایان می پذیرد. طول دوره مطابق با قوانین دوره های دکتری تخصصی حداکثر ۵/۵ سال می باشد. اصولاً محصول اصلی دوره های آموزشی دکترای چه هنگامی که در چارچوب یک برنامه پژوهشی باشد و چه در چارچوب برنامه آموزشی-پژوهشی، رساله ای است که دانشجو طبق ضوابط و مقررات خاصی تحت نظر کمیته نظارت بر تهیه، ارائه و دفاع از رساله تهیه و تدوین می کند. بنابراین برخلاف مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد، در دوره دکترای کیفیت و محتوای رساله نسبت به دروس ارائه شده حائز اهمیت بیشتری است.

ترکیب واحدها در دوره آموزش و پژوهش در دکتری شهرسازی به قرار زیر است :

دروس اصلی	۱۲ واحد
دروس اختیاری	۶ واحد
رساله	۱۸ واحد
جمع کل واحدهای آموزشی و پژوهشی	۳۶ واحد

شرایط پذیرش دانشجو

دانشجویان این دوره مطابق ضوابط و مقررات وزارت علوم تحقیقات و فناوری انتخاب می شوند.

توضیح: مواردی که در این برنامه به آنها اشاره نشده (نظیر امتحان جامع، رساله و امثالهم) همچنان مطابق با این نامه های پیشین و به قوت خود باقی خواهد ماند.

جدول شماره: ۱

جدول دروس کمبود رشته شهرسازی در مقطع دکتری

پیشنیاز/هم نیاز	تعداد ساعات			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	سیر اندیشه های شهرسازی	۱
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	نظریه های طراحی شهری	۲
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	روش های برنامه ریزی شهری	۳
	۹۶	-	۹۶	۶	-	۶	جمع	

جدول شماره: ۲

جدول دروس اصلی رشته شهرسازی در مقطع دکتری

پیشنیاز/اهم نیاز	تعداد ساعات			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	شهرسازی و فرهنگ اسلامی	۱
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	روشهای کمی و کیفی بیشرفته در شهرسازی	۲
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	نظریه های جدید شهرسازی	۳
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	اندیشه های فلسفی شهر	۴
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	توسعه شهری پایدار	۵
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	روش تحقیق پیشرفته	۶
	۱۹۲	-	۱۹۲	۱۲	-	۱۲	جمع کل	

جدول شماره: ۳

جدول دروس اختیاری رشته شهرسازی در مقطع دکتری

پیشنیاز و همنیاز	تعداد ساعات			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	شهرسازی تطبیقی	۱
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	نظریه ها و تحولات برنامه ریزی ملی و منطقه ای	۲
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	نظریه ها و تحولات برنامه ریزی مسکن	۳
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	فناوری اطلاعات در شهرسازی	۴
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	نظریه ها و تحولات مدیریت شهری	۵
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	جهانی شدن و شهر	۶
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	سمینار تحلیل مسائل شهری ایران	۷
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	نوسازی و بهسازی بافتهای فرسوده شهری	۸
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	نظریه ها و روش های ارزیابی در شهرسازی	۹
ندارد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	شهرسازی معاصر ایران	۱۰
	۳۲۰	-	۳۲۰	۲۰	-	۲۰	جمع کل	

دانشجو موظف است از جدول دروس فوق (دروس اختیاری) سه درس معادل ۶ واحد درسی با توجه به موضوع رساله خود و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده اختیار کند.

عنوان درس به فارسی: شهرسازی و فرهنگ اسلامی

عنوان درس به انگلیسی: Urban Planning and Culture

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ● سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس:

اشاره به اهداف درس طبق برنامه شورا عالی برنامه ریزی وزارت فرهنگ و آموزش عالی: مکتب اسلام، هویت ویژه شهر اسلامی، تغییر ساختار شهر اسلامی در جریان تحولات تاریخی

۱- شهر اسلامی / شهر اسلامی یا شهر در سرزمین های اسلامی.

از سویی مسئله استقرار مطالعات اسلامی، معماری و شهرسازی اسلامی عمدتاً در کشورهای غیر اسلامی مانند مراکز واقع در کمبریج، آکسفورد، لندن، ادینبورگ و ... پاریس ... هاروارد، ام تی ای و قدرت برخی از این مراکز و تحقیقات برجسته آنان مانند نظام تحقیقی کمبریج از ادوارد براون مستشرق و ایران شناس نامدار گرفته تا نیکلسون محقق بزرگ عرفان اسلامی و مترجم و شارح مثنوی و آدبری ... و یا کرین در فلسفه اسلامی و متون عرفانی ... و در معماری و شهرسازی کارهای پوپ، گدار، سیرو و ویلبر ... و از سوی دیگر مسئله دشواری تحقیق در کشورهای اسلامی از جمله ایران، معلوم نبودن جایگاه تحقیق، کار فردی که راه آن لزوم حمایت از تحقیق، تحقیق جزء لاینفک کار دانشگاهی و حمایت دولت و تدریس توأم با تحقیق، لزوم ایجاد یک مرکز قوی در ایران با هدف تمرکز بر مطالعات شهرسازی و معماری که در آن آموزش و تحقیق صورت گیرد، تقویت دوره های عالی از جمله دوره دکتری، ایجاد انجمن شهرسازان و معماران، تمرکز بر ایران با پژوهش های تطبیقی، کار مداوم و پیگیر و پی ریزی اساس نظریه های معماری و شهرسازی (اسلامی).

۲- پایه های نظری شهرسازی اسلامی، شهر در سرزمین های اسلامی

تحقیق در شهرسازی اسلامی می تواند با پی جویی مباحث زیر آغاز شود:

۱) آیا اصول مشخصی در قرآن کریم، احادیث و آثار نبوی و گفتار ائمه (ع) برای شکل دادن به ساخت

کالبدی شهر وجود دارد و اگر وجود دارد، این اصول کدامند؟

۲) آیا شهری در طول تاریخ اسلام می توان یافت که بر اساس چنین اصولی، چنین فرهنگی شکل گرفته باشد؟

۳) تجلی فرهنگ اسلامی بر ساختار فضایی شهر چگونه بوده، و یا چرا اصول اسلامی در ساختار فضایی شهر متجلی نشده است؟

۴) در فرهنگ های متفاوت در هر زمان و مکان، شهرها در سرزمین های اسلامی چگونه شکل یافته اند؟ چه تفاوتی میان آنها از یک سو، و با شهرهای غربی از سوی دیگر وجود دارد؟
پیداست که به علت گستردگی موضوع این کلاس نمی تواند به تمام این مباحث بپردازد. مباحثی که در درس حاضر بحث خواهد شد به ترتیب زیر است و برای موضوعات قرآن و حدیث و تاریخ و فرهنگ اسلامی امید است از افراد صاحب نظر دعوت شود و با همکاری استادان معمار و شهرساز بحث پربارتر شود.

سرفصل درس :

۱. بحث تحقیق شهر اسلامی، بحث استقرار مراکز مطالعات هنر و معماری و شهر اسلامی عمدتاً در کشورهای غیر اسلامی، دشواری تحقیق در کشورهای اسلامی، بحث پایه های نظری شهر در سرزمین های اسلامی، بحث مآخذ شهر اسلامی.
۲. بحث تقسیم بندی شهرها، پایه های شهر اسلامی، جهان اسلامی گستردگی آن و بحث مقوله شهر اسلامی، تحقیقات غربی، تمدن های پیش از اسلام ... نمونه شهر اسکندریه فلسفه و فرهنگ شهر، اطلس جهان باستان و دوره اسلامی.
۳. تمدن های شهری پیش از اسلام. بیزانس: هنر، شهر ... شهر رومی، شهر یونانی ... قسطنطنیه: شهر اعصار، ساختار شهر، عناصر شهر از دوران باستان تا حال حاضر
۴. تمدن ساسانی: تشکیلات، شهرنشینی متون کهن و اصطلاحات شهری، اردشیر خوره ساختار کالبدی شهر، عناصر شهری.
۵. تمدن ساسانی ۲، بیشابور، جندی شاپور. بحث اطلاعات دقیق در مورد شهر ساسانی، مذهب، فلسفه و آیین ها: مهری، زردشتی، مانی، مراجعات قرآنی.
۶. تمدن ساسانی ۳، معماری و شهر، اشکانی / پارتی، کاخ ها، آتشکده ها و پرستشگاهها، پایه های مساجد معماری دوره اسلامی، بحث مآخذ.
۷. جهان اسلام، تمدن های پیش از اسلام در سرزمین عربستان / قرآن کریم به مثابه مآخذ اصلی، تمدن یمن، اشارات قرآنی شهر صنعاء، تمدن حجاز، کعبه، اشارات قرآنی و مراجعه به تفاسیر.
۸. تمدن یمن (ادامه بحث) تشکیلات و جامعه شهری، ساختار کالبدی شهر صنعاء، نظریات غربی، عناصر اصلی شهر، روابط اجتماعی اقتصادی، مسکن شهری.
۹. تمدن یمن ۲، مساجد، بحث احادیث و ساختار شهر اسلامی، مبحث وقف در شهر اسلامی.
۱۰. تمدن لیبی، طرابلس، ساختار شهر، منطقه لیبی، عناصر شهری، مدارس خانه ها.

۱۱. تمدن مصر ۱، دوران های تاریخی، اشارات قرآنی، نظریات غربی، قاهره، دوران های تاریخی شهر، بحث مآخذ، معنی تاریخ در قاهره.
۱۲. تمدن مصر ۲، ساختار شهر قاهره، دوران فاطمیان، ایوبیان ... سفرنامه ها و متون کهن.
۱۳. تمدن بیت المقدس ۱ / اشارات قرآنی، مسجدالاقصی - قبه الصخره، تاریخ و شکل شهر، مفهوم نمادین شهر و منطقه شهری، نظریات غربی.
۱۴. تمدن بیت المقدس ۲ / اشارات قرآنی، متون کهن و متون عرفانی، سکوی مقدس.
۱۵. تمدن ایران دوره اسلامی ... بحث مآخذ و مسایل تحقیق.
۱۶. شهرهای ایران دوران اسلامی، بحث مآخذ و مسایل تحقیق.
۱۷. شهر اسلامی و عوالم، مفهوم فضا، اشارات قرآنی، متون فلسفی عرفانی (در یک یا دو جلسه).

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمونهای نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
۱۰	-	نوشتاری: ۷۰ درصد	-
		عملکردی: ۲۰ درصد	

مراحل تدوین مقاله تحقیق

- ۱- انتخاب موضوع، دلیل
- ۲- مآخذ، اصلی
- ۳- یادداشت ها، نوشته و تصویر
- ۴- ترتیب یافته ها / تدوین مقاله
- ۵- صورت نهایی

فهرست منابع :

- The Islamic City, ed. Hourani and Stern, 1967
- The City in Islamic World, eds. Salama K. Jayyusi and others, 2008
- توسلی، محمود ساخت شهر، معماری در اقلیم گرم و خشک ایران ۱۳۹۰
- نصر، سید حسین، علم در اسلام، ترجمه احمد آرام، ۱۳۶۶
- زرین کوب عبدالحسین، روزگاران، ۱۳۷۵
- آبراهامیان پروانده، ترجمه محمد ابراهیم فتاحی، تاریخ ایران مدرن، ۱۳۸۹
- قرآن کریم، تحقیق و نگارش کریم زمانی ۱۳۸۹

عنوان درس به فارسی : روش های کمی و کیفی پیشرفته در شهرسازی

عنوان درس به انگلیسی : **Advanced Qualitative and Quantitative Methods in Urban Planning**

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی : دارد ○ ندارد ● سفر عملی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس:

- آشنایی با روش های کیفی پیشرفته و کاربرد آنها در شهرسازی

- آشنایی با روش های کمی پیشرفته و کاربرد آنها در شهرسازی

سرفصل درس :

- آشنایی با داده های کمی و کیفی و مقیاس های اندازه گیری

- روش های کیفی و کاربرد آنها در شهرسازی

- روش های کیفی - کمی پیشرفته و کاربرد آنها در شهرسازی

○ تحلیل رگرسیون لجستیک دو جمله ای (Binomial Logistic Regression)

○ تحلیل رگرسیون لجستیک چند جمله ای (Multinomial Logistics Regression)

○ تجزیه به مولفه های اصلی قیاسی (Categorical Principal Component Analysis)

○ تحلیل تناظر چند گانه (Multiple Correspondence Analysis)

- روش های کمی پیشرفته و کاربرد آنها در شهرسازی

○ تحلیل عاملی اکتشافی (Explorative Factor Analysis)

○ تحلیل عاملی تأییدی (Confirmatory Factor Analysis)

○ تحلیل خوشه ای (Cluster Analysis)

○ تحلیل رگرسیون چند متغیره (Multiple Regression Analysis)

○ مدل معادلات ساختاری (Structural Equation Modeling)

○ روش های ارزیابی چند معیاری (Multi criteria Evaluation Techniques)

روش ارزیابی:

پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمونهای نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)
-	آزمون های نوشتاری: ۷۰ درصد	-	۱۰
	عملکردی: ۲۰ درصد		

فهرست منابع:

- Lingen, C., Blasius, J., and Kistemann, T. (2008), "Self-perceived health space and geographic areas in Switzerland", *Int. J. Hyg. Environ.-Health*, vol. 211, pp. 420-431.
- Machemer, P., Bruch, S. and Rachel Kuipers (2008), "Comparing Rural and Urban Children's Perceptions of an Ideal Community", *Journal of Planning Education and Research*, Vol. 28, pp. 143-160.
- van Gelder, Jean-Louis (2007), "Feeling and thinking: Quantifying the relationship between
- perceived tenure security and housing improvement in an informal neighbourhood in Buenos Aires", *Habitat International*, Vol. 31, pp. 219-231.
- Weden, M. Carpiano, R. and Robert, S. (2008), "Subjective and Objective Neighborhood Characteristics and Adult Health", *Social Science and Medicine*, Vol. 66, pp. 1256-1270.

عنوان درس به فارسی : نظریه های جدید شهرسازی

عنوان درس به انگلیسی: **New Theoris in Urban Planning**

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر عملی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس:

تحلیل رشته (discipline) و حرفه (profession) شهرسازی از دیدگاه معرفت شناسی (epistemology) و تحولات حاصله در تئوری های مربوطه از نیمه دوم قرن گذشته تا کنون.

سرفصل درس:

- دوگانگی های تعیین کننده در شهرسازی
- تعاریف، معانی و اهداف شهرسازی: دیدگاههای اصلی
- پایه معرفتی شهرسازی، مشروعیت و معقولیت
- چرا تئوری؟ نش و اهمیت تئوری اش در شهرسازی
- شکل گیری تئوری های شهرسازی
- گونه شناسی تئوری های موجود شهرسازی: رویه ای و محتوایی
- موانع و مشکلات تئوری سازی در شهرسازی
- آیاتدوین یک تئوری جامع و کلی در شهرسازی مطلوب / مقدور است؟
- کاربرد تئوری های تصمیم گیری در شهرسازی
- نقش نظام ارزشی و هنجاری در تئوری های شهرسازی
- نقش کثرت گرایی و سیاست های حمایتی و مشارکتی در شهرسازی
- سازمان و تشکیلات شهرسازی
- آموزش شهرسازی
- دیدگاههای جدید و آینده: چالش ها و فرصت ها
- پدیده های جهانی شدن و محلی ماندن و شهرسازی

روش ارزیابی:

پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمونهای نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)
-	آزمون های نوشتاری: ۷۰ درصد عملکردی: ۲۰ درصد	-	۱۰

فهرست منابع :

- Davidoff, P. and Thomas A. Reiner. A choice theory of planning.
- Bolan, R. Emerging views of planning.
- Friedmann, J. Planning as vocation.
- Kuhn, T. The structure of scientific revolution.
- Galloway, T. and Riad Mahayni. Planning theory in retrospect: the process of paradigm change. - Rittel, H. and Melvin Webber. Dilemmas in a general theory of planning.
- Healy, P. The communicative turn in planning theory and its implication for special strategy formation.
- Sandercock, L. Toward a planning imagination for the 21st. century.

عنوان درس به فارسی : اندیشه های فلسفی شهر

عنوان درس به انگلیسی : The philosophical Thoughts of Cities

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ● سفر عملی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس:

شهرسازی از همان آغاز تولدش، مفهوم خود را در فلسفه و حکمت جستجو می‌کند. از نخستین اندیشمندانی که "اور"، "موهنجودارو" "شوش"، "شانگ"، "تئوچه تیتلان" و ... را بر پا داشتند، تا آخرین کسانی که مفهوم شهر را در "ناشهرسازی" (*Desurbanisme*) و "ساختار زدایی" (*Deconstructivisme*) جستجو می‌کنند، همه در پی تعمیق فلسفی این مفهوم هستند و بر آن هستند تا از حکمت نظری به حکمت عملی دست یابند و این آخرین راشکلی کالبدی- فضایی بخشند. از این سبب، در پس همه تجلیات کالبدی- فضایی و در بن هر آنچه "ناکجاآباد" و "آرمان شهر" خوانده می‌شود، اندیشه‌هایی متأثر از نحوه نگرش فلسفی به جهان و حکمت نهفته است. شناخت این اندیشه‌ها و حکمت‌های منبعت از آنها اولین گام در اندیشیدن به مقوله شهر است. اهمیت برداشتن این گام و حرکت درست آن به خصوص در پی تحولات فن شناختی دو سده اخیر دوچندان می‌گردد. اگر رنسانس در جستجوی یافتن حکمت عملی و کاربردی در بازگشت به مفاهیم کهن فلسفی است و سعی بر آن دارد که فضای شهر خویش را بر این مبنا رقم زند، انقلاب صنعتی با عرضه حکمت عملی خویش مفهوم فلسفی جدیدی از شهر را به دست می‌دهد. اگر در دوران قدیم فلسفه از طریق حکمت عملی چهره شهر را می‌آراست و فضای آن را می‌پرداخت، در دوران جدید فلسفه شهرسازی راه خویش را از حکمت عملی آن جدا می‌کند، اندیشه و عمل از هم دوری می‌جویند، ناکجاآبادها و آرمان شهرها در مقابل شهرهای قارچگونه و سست پایه و یا طراحی شده عمل زده قرار می‌گیرند. در حالی که فلاسفه نقد شهر را از نقد جامعه صنعتی جدا می‌سازند و بر مبنای این نقد مدینه فاضله خویش را بنا می‌نهند. عمل گرایان شهر موجود را بر مبنای عملکردهای می‌سازند و می‌پردازند که انقلاب فن شناختی سبب شده است. هنر جای خویش را به فن می‌سپارد و معمار - هنرمند در مقابل معمار- مهندس عقب می‌نشیند. اندیشه‌های شهرسازی پیش از هر زمان دیگری در زمینه‌های فلسفه، حکمت عملی و صنعت به جولان در می‌آیند. با توجه به آنچه اشاره شد اهداف درس شامل موارد زیر است:

۱. شناخت مبانی فلسفی، نظریه‌ها، الگوها و ضد الگوها از تکوین انقلاب صنعتی تا کنون از تولد و بالندگی اولین نظریه‌ها تا آمد و شد بین فلسفه و حکمت نظری و تأثیر آن بر شهر، موجودیت شهر و حکمت جاری در آن.
۲. شناخت نظریه‌ها، مفاهیم، الگوها و تحلیلات گالبدی آنها در گستره جهانی در سه مقطع :
۱۸۰۰-۱۹۱۰ میلادی، ۱۹۴۰-۱۹۶۰ میلادی و ۱۹۶۰ تا کنون
۳. دست یابی به تفکر فلسفی در مورد شهر، مفاهیم متفاوتی که از این تفکر حادث می‌شود عبور از حکمت نظری در شهرسازی به حکمت عملی در آن.

سرفصل درس:

یکم، شهر، حکمت، فلسفه

- تدوین مفاهیم و انگاره‌ها
 - سقراط، افلاطون، ارسطو، مور، کامپلاتا...
- دوم، شهرسازی و شهرشناسی ۱۹۱۰-۱۸۰۰ میلادی

۱. دگرگونی مفهوم شهر

- از شهر قرون وسطایی به شهر جدید
 - شهر و مسکن، غلبه مفهوم مسکن بر مفهوم شهر
 - نظریه پردازان و آرمان شهر
 - نا شهر سازی *Desurbanisme*
 - شهر بی‌الگو
 - شهر و فلسفه، فلسفه شهر
۲. شهر قرن نوزدهمی
- پاریس تجلی آرمان شهر صنعتی، تعبیر عمل گرایانه مفهوم
 - فامیلستریکیز، تعبیر اندیشمندانه مفهوم
 - وین، آمستردام و ... تعبیر نو پردازانه از مفاهیم شهر صنعتی
۳. نوپردازی
- شالوده گرایی و عملکرد گرایی
 - خردگرایی و عملکرد گرایی
۴. تقابل فن و هنر
- کلاسیسیسم، مدرن استیل
۵. ناب‌گرایی

- خردگرایی

۶. مکاتب بین المللی

- مکتب گلاسکو، مکتب بروکسل، مکتب وین، مکتب آلمان، مکتب آمستردام، هنرهای زیبا، فرانسه، مکتب شیکاگو

سوم، شهرسازی و شهرشناسی ۱۹۶۰-۱۹۱۰

۱. شهرسازی، ناشهرسازی، شهر ماشینی

- حومه‌سازی، نه شهر نه روستا، شهر قمر، شهر خوابگاه، باغ شهر، مجموعه‌های مسکونی کارگری

- شهر خطی، شهر موتوریزه، شهر صنعتی

- برون افکنی انگاره‌های قرن نوزدهم

۲. معماری م شهرسازی و هنر ۱۹۳۹-۱۹۱۱

- شهرسازی و هنرهای تجسمی: کوبیسم، فوتوریسم، نورپردازی، ساخت گرایی، باهاوس...

- شهرسازی و تفکرات اجرایی

- شهرسازی خردگرا، شهرسازی نوپرداز، برنامه‌ریزی شهری، ناشهرسازی

چهارم، شهرسازی و شهرشناسی ۱۹۹۵-۱۹۶۰

۱. از برازیلیا تا ساخت زدائی و شالوده شکنی

۲. از شهرسازی تا شهرشناسی

- غروب مفهوم شهر، دفاع از مفهوم شهر

- شهرسازی، جامعه‌شناسی، محیط شناسی، روانشناسی شهری و ...

- شهرسازی، زبان شناسی، نشانه شناسی، ریاضیات و اطلاعات

- شهرسازی و فناوری، کلان شالوده گرایی، شهرسازی علمی - تخیلی

- فرانوگرایی

- شالوده شکنی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمونهای نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
(بصورت درصد مشخص گردد)	(بصورت درصد مشخص گردد)	(بصورت درصد مشخص گردد)	(بصورت درصد مشخص گردد)
-	آزمون های نوشتاری: ۷۰ درصد	-	۱۰
	عملکردی: ۲۰ درصد		

فراگیری درس بر روی تمرکز دانشجو بر چند مورد از موارد مطروحه در فصول درس می باشد. این موارد از سوی دانشجو انتخاب و عرضه می گردد. مباحث به صورت همزمان از سوی استاد و دانشجویان مورد بحث قرار می گیرد. در هر جلسه از درس دو دانشجو و استاد موضوع واحدی را مورد بررسی قرار داده و سپس موضوع از سوی سایر دانشجویان مورد بحث و جدل واقع می شود. بدین اعتبار سایر دانشجویان موظف هستند که در مورد موضوع مورد نظر به مطالعه پرداخته و با توجه به مطالعات انجام شده در بحث وارد شوند.

مقالات دانشجویانی که بحث اصلی را بر عهده دارند حداکثر ۸ صفحه (A4) خواهد بود و برای سایر دانشجویان ارائه خلاصه ای، حداکثر ۲ صفحه (A4) در هر جلسه ضروری است. دانشجویان موظف هستند که در هر جلسه منابع مورد مطالعه خویش را به صورت دقیق ارائه دهند هر دانشجو موظف است برای کار پایانی خویش یک موضوع از موضوعات مطروحه را انتخاب کرده و به صورت یک مقاله کامل قابل به چاپ حداکثر در ۲۵ صفحه (A4) ارائه نماید. آزمون نهایی به صورت کاری مقایسه ای خواهد بود که موضوع آن یک هفته قبل از موعد مقرر در اختیار دانشجو قرار داده خواهد شد. امتیازات به دست آمده از چگونگی فعالیت در درس (هر جلسه)، مقالات فرعی موظف برای جلسات درس، مقاله اصلی و آزمون نهایی مبنای قضاوت نهایی در مورد نمره درس خواهد بود.

فهرست منابع :

- بروسون آلسوپ : یک تئوری نوین در معماری، ترجمه پرویز فیروزی ، کتاب سرا ، ۱۳۷۱.
- برینتون کرین، جان کریستوفر و برتالی ولف: تاریخ تمدن غرب، ترجمه پرویز داریوش، کتابخانه ابن سینا، ۱۳۳۸
- مورتوماس: آرمانشهر(آتوپیا)، ترجمه داریوش آشوری و نادر افشار ناردی ، انتشارات خوارزمی
- دکسیادوس کنستانتین: معماری مرحله ء تحول، ترجمه محمود رازجویان ، انتشارات دانشگاه ملی، ۱۳۵۲.
- دورانت ویل واریل: تاریخ تمدن - آغاز عصر خرد، ترجمه اسماعیل دولتشاهی، شرکت سهامی کتابهای جیبی تهران، ۱۳۴۸
- دورانت ویل واریل: تاریخ تمدن- رنسانس ، ترجمه ابوطالب صارمی، انتشارات اقبال تهران، ۱۳۴۵.
- روشه گر: تغییرات اجتماعی ، ترجمه دکتر منصور وثوقی ، نشرنی، ۱۳۶۶.
- فروند ژولین: جامعه شناسی ماکس وبر، ترجمه عبدالحسین نیک گهر- نیکان ، تهران ، ۱۳۶۶.
- فلامکی محمد منصور: فارابی و سیر شهروندی در ایران ، نشر نقره ، ۱۳۶۷.
- Briggs Asa: Victorian Cities, penguin, New York, 1985
 - Dyos H.J.: Exploring the urban past, Cambridge University press, 1982
 - Girouard Mark: Cities & People, Yale University press, New Harven, London, 1985
 - Hummarstron Ingrad: Thomas Hall (editors) Growth and transformation of the modern city, Swedish Council for Building Research, Stockholm, 1979.
 - Hiorns Frederick R: Town Building in History, George G.Harrapand co.Ltd, London. 1956.
 - Jackson Kenneth T. & Stanley K.schuz: Cities, in American History, Alfred A.Knopf, New York, 1972
 - Le Corbusier: The city of tomorrow, the Architectural press, London, 1982.
 - Mumford Lewis: The City in history, Penguin Books, London, 1987.
 - Sharpe William and Leonard Wallock(ed): Visions of the Modern city John Hopkins university press, London, 1987

عنوان درس به فارسی : توسعه شهری پایدار

عنوان درس به انگلیسی: Sustainable Urban Development:

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ● سفر عملی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس :

امروزه در شرائطی زندگی می کنیم که از ویژگی های آن تغییرات اساسی در زمینه های فناوری، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی بوده و این فرایند تغییرات با شتابی روزافزون ادامه می یابد. ماهیت و مفهوم این تغییرات چندان قابل پیش بینی نیست. آیا باید این تغییرات را نظام مند کرد و یا به حال خود گذاشت. از آنها حمایت کرد و یا در مقابل آنها مقاومت نمود و بالاخره اینکه این تغییرات ما را به چه جهانی هدایت خواهد کرد؟ چهار فرایند یا روند اساسی را می توان در گذار و دگرگونی کنونی جهان و تبدیل آن به یک شکل نوین تشخیص داد. اول ادامه افزایش جمعیت جهان و رشد شتابان شهرنشینی خصوصا در کشورهای در حال توسعه، دوم، جهانی شدن فعالیت های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی، سوم، تشدید جهانی شدن بحران زیست محیطی و چهارم، تغییر رابطه میان دولت ها و جامعه مدنی. گرچه می توان گفت که کلیه شهرهای نظام جدید جهانی به نوعی تحت تاثیر آثار چنین فرایندهایی قرار می گیرند لیکن این شهرهای کشورهای در حال توسعه هستند که بیشترین مسائل و چالش ها در آنها در حال شکل گیری است. در دهه های اخیر شهرسازی نیز همراه با سایر رشته ها و فعالیت های حرفه ای در صدد برآمده راهها و ابزار مناسب برای برخورد با مسائل و چالش های جدید را یافته و نقش موثر شهرسازی را در تغییر روند کنونی و تسهیل تحقق پایداری در مناطق شهری مشخص سازد.

سرفصل درس :

- تعاریف و مفاهیم
- سطوح تحقق پایداری
- نظریه های پایداری و توسعه شهری پایدار

- پایداری در ناپایداری
- دستورالعمل ها و مکانیزمهای توسعه شهری پایدار
- نقش شاخص ها
- فرایند تحقق پایداری در مناطق شهری
- تجارب موفق جهانی
- تجربه ایران

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمونهای نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
۱۰	-	آزمون های نوشتاری: ۷۰ درصد	-
		عملکردی: ۲۰ درصد	

فهرست منابع:

- بحرینی، سید حسین. ۱۳۷۵. توسعه و توسعه پایدار: یک تحلیل نظری. در امین زاده، بهناز (تدوینگر) مجموعه مقالات سمینار توسعه پایدار شهری. دانشگاه تهران.
- بحرینی، سید حسین و منوچهر طبیبیان. ۱۳۷۹. مدلی برای ارزیابی کیفیت زندگی در مناطق شهری. مجله محیط شناسی.
- بحرینی، سید حسین و رضا مکنون. ۱۳۸۰. توسعه پایدار شهری: از فکر تا عمل. مجله محیط شناسی. سال ۲۷. شماره ۲۷. صص. ۶۰-۴۱.
- Atkinson, A. 1992. 'The urban bioregion as sustainable development paradigm', *Third World Planning Review*, 14(4): 327-54.
- Bahrainy, H. 1996. Third World urban planning in the 21st. century: Urgent need for a new paradigm of sustainability. NETTLAP Regional Conference on Professional Development of Environmental Managers: A vision of the 21st. century, 10-13 Dec. Pattya, Thailand.
- Berke, P. R. 2002. Does sustainable development offer a new direction for planning? Challenges for the 21st Century. *J of Planning Literature*, 17(1), 21-36.
- Burgess, B. Marisa Carmona and Theo Kolste4e (eds.). 1997. The challenge of sustainable cities: Neoliberalism and urban strategies in developing

countries. London: Zed Books.

- Campbell, S. 1996. Green cities, growing cities, just cities? Urban planning and the contradictions of sustainable development, JAPA, 62, 296-312.
- Dubourg, R. and Pearce, D. W. 1996. Paradigms for environmental choice: Sustainability vs. optimality. In: Faucheux, S., Pearce, D. and Proops, J. (eds.). Models of sustainable development, Cheltenham: Edward Eglar, pp. 21-36.
- Goodchild, B. 2003. Sustainable development and the aims of planning. a/Lafraccuse. TPR. 74(2), pp. 239-245.
- Gordon, P., and Richardson, H. W. 1997. Are compact cities a desirable planning goal? JAPA, 63, 95-106.
- Grainger, A. 1999. The role of spatial scale in sustainable development. The International Journal of Sustainable Development and World Ecology, vol. 6. no. 4, Dec., pp. 251-264.
- Tourane, C.N. et al. 2003. Assessing sustainability: An assessment framework to evaluate Agenda 21 actions at the local level. International Journal of Sustainable Development and World Ecology. London: vol. 10, Issue 3.
- Voinov, Alexey. 2007. Understanding and communicating sustainability: global vs. regional perspectives. Journal of Environment, Development and Sustainability. pp. 487-501. Feb.

نام درس به فارسی: روش تحقیق پیشرفته

عنوان درس به انگلیسی: **Advanced Research Method**

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ● سفر عملی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس:

در کنار اهداف آموزشی، تربیت فرد محقق و پژوهشگر از اهداف عمده دوره دکتری بوده و در این راستا، تدوین رساله دکتری نقش و جایگاه ویژه ای را به خود اختصاص می دهد. موضوع و روش تحقیق رساله نقش به سزایی در جهت گیری علمی و تحقیقات آینده فرد نیز دارد. علی رغم آشنایی قبلی دانشجویان دوره دکتری با روش و انواع تحقیق، فرایند رساله دکتری به گونه ای است که آشنایی با روشهای تحقیق پیشرفته و بکارگیری آن در چارچوب مدون می تواند موجبات ارتقاء هرچه بیشتر آن را فراهم آورد. بدین ترتیب، درس مشخصی تحت عنوان روش تدوین رساله (طرح تحقیق پیشرفته) برای دانشجویان دوره دکتری و قبل از شروع به انجام رساله ارائه می گردد. آشنایی دانشجویان با انواع تحقیق و رساله، تجزیه و تحلیل طرح تحقیق و جایگاه آن در رساله، آشنایی با ساختار رساله و بررسی بخشهای مختلف آن، آشنایی با فرایند و معیارهای ارزیابی رساله، و ارتقاء طرح تحقیق رساله از جمله اهداف اصلی درس است.

سرفصل درس:

۱. شناخت انواع تحقیق
۲. شناخت انواع روشهای تحقیق
۳. نقش، جایگاه و شرایط کلی رساله دکتری در رشته شهرسازی
۴. نحوه و فرایند انتخاب موضوع و جایگاه استاد راهنما
۵. ساختار و اجزاء یک رساله دکتری
۶. ساختار طرح تحقیق (پروپوزال)
۷. سئوالات، اهداف و فرضیه های تحقیق
۸. تعیین روش تحقیق رساله
۹. چارچوب نظری تحقیق

- ۱۰. فصل مقدمه رساله
- ۱۱. بررسی و مرور ادبیات
- ۱۲. بدنه تحقیق
- ۱۳. فصل نتیجه گیری رساله
- ۱۴. ابزار تحقیق
- ۱۵. نحوه استفاده از منابع و مآخذ
- ۱۶. اصول و معیارهای ارزیابی رساله

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمونهای نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
۱۰	-	آزمون های نوشتاری: ۷۰ درصد عملکردی: ۲۰ درصد	-

فهرست منابع :

- کیوی، کامپنهود، روش تحقیق در علوم اجتماعی ترجمه نیک گهر ، بخش مقدمه و روش علمی
- ودیمی، دکتر کاظم، مقدمه ای بر روش تحقیق در جغرافیا
- کاتانیزی، روش های علمی تحلیل مسائل شهری، ترجمه دکتر مزینی
- کریپندروف، تحلیل محتوا، مبانی روش شناسی، هوشنگ ناییبی
- گپالاسرانا، روش شناسی تطبیقی در علوم اجتماعی
- دواس، پیمایش در تحقیقات اجتماعی، هوشنگ ناییبی

The Chicago Manual of Style: The essential guide for Writers, editors and Publishers, 14th edition. The Chicago University Press. 1993

عنوان درس به فارسی : شهرسازی تطبیقی

عنوان درس به انگلیسی: Comparative Urban Planning

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت : ۳۲ ساعت

نوع درس : اختیاری

نوع واحد : نظری

پیشنیاز

آموزش تکمیلی عملی : دارد ○ ندارد ● سفر عملی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس :

هدف این درس آشنایی دانشجویان با فرایند برنامه‌ریزی فضایی و طرح‌های شهرسازی سایر ملل با نظام‌های مختلف تصمیم‌گیری است. در این مطالعه نقاط ضعف و قوت نظام‌های برنامه‌ریزی و شهرسازی بعضی از کشورهای پیشرفته مورد بررسی قرار گرفته و با مقایسه آنها با یکدیگر و همچنین مقایسه آنها با کشورمان واقعیت‌ها مشخص‌تر می‌شود، ضمن اینکه تجربیات بدست آمده آنها، می‌تواند برای دانشجویان دکتری شهرسازی آموزنده باشد.

سرفصل درس :

جلسه اول: مبانی نظری نظام‌های برنامه‌ریزی فضایی، ویژگی‌های اساسی یک نظام برنامه‌ریزی فضایی

جلسه دوم: قانون اساسی، ساختار حکومت، چارچوب قانونی و گرایش‌های مختلف

جلسه سوم: طبقه‌بندی ابزارهای برنامه‌ریزی، ابزارهای سیاست ملی، ابزارهای سطح راهبردی، ابزارهای سطح محلی

جلسه چهارم: مشارکت مردمی در برنامه‌ریزی فضایی، ضوابط، مجوزهای شهرسازی و حقوق استیناف

جلسه پنجم: بررسی نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی کشور ایران در سه سطح ملی، منطقه‌ای و محلی شامل نهادهای مسئول، ابزارها، فرایند تهیه و تصویب طرح‌ها و محتوای طرح‌ها (دانشجو می‌تواند طرح‌های منطقه‌ای اجرا شده یا طرح‌های محلی را مورد تحلیل قرار داده و آنها را ارزیابی نماید) می‌باشد.

جلسه ششم: بررسی نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی کشور انگلیس در سه سطح ملی، منطقه‌ای و محلی شامل نهادهای مسئول ابزارها، فرایند تهیه و تصویب طرح‌ها و محتوای طرح‌ها (دانشجو می‌تواند طرح‌های منطقه‌ای اجرا شده یا طرح‌های محلی را مورد تحلیل قرار داده و آنها را ارزیابی نماید) می‌باشد.

جلسه هفتم: بررسی نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی کشور فرانسه در سه سطح ملی، منطقه‌ای و محلی شامل نهادهای مسئول ابزارها، فرایند تهیه و تصویب طرح‌ها و محتوای طرح‌ها (دانشجو می‌تواند طرح‌های منطقه‌ای اجرا شده یا طرح‌های محلی را مورد تحلیل قرار داده و آنها را ارزیابی نماید) می‌باشد.

جلسه هشتم: بررسی نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی یک کشور با ساختار حکومتی یکپارچه (مانند هلند، دانمارک یا سوئد)، در سه سطح ملی، منطقه‌ای و محلی شامل نهادهای مسئول، ابزارها، فرایند تهیه و تصویب طرح‌ها و محتوای طرح‌ها (دانشجو می‌تواند طرح‌های منطقه‌ای اجرا شده یا طرح‌های محلی را مورد تحلیل قرار داده و آنها را مورد تحلیل قرار داده و ارزیابی نماید) می‌باشد.

جلسه نهم: بررسی نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی یک کشور با ساختار حکومتی فدرایتو (مانند اتریش، آلمان یا بلژیک)، در سه سطح ملی، منطقه‌ای و محلی شامل نهادهای مسئول، ابزارها، فرایند تهیه و تصویب طرح‌ها و محتوای طرح‌ها (دانشجو می‌تواند طرح‌های منطقه‌ای اجرا شده یا طرح‌های محلی را مورد تحلیل قرار داده و ارزیابی نماید) می‌باشد.

جلسه دهم: بررسی نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی یک کشور با ساختار حکومتی منطقه‌بندی شده (مانند ایتالیا، اسپانیا)، در سه سطح ملی، منطقه‌ای و محلی شامل نهادهای مسئول، ابزارها، فرایند تهیه و تصویب طرح‌ها و محتوای طرح‌ها (دانشجو می‌تواند طرح‌های منطقه‌ای اجرا شده یا طرح‌های محلی را مورد تحلیل قرار داده و آنها را مورد تحلیل قرار داده و ارزیابی نماید) می‌باشد.

کار تخصصی دانشجویان: گزارش نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی یک کشور آسیایی، آفریقایی، امریکایی جنوبی و.....)

جلسه یازدهم: ارایه گزارش نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی یک کشور توسط دانشجو در کلاس و مقایسه آن با نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی کشورمان.

جلسه دوازدهم: ارایه گزارش نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی یک کشور توسط دانشجو در کلاس و مقایسه آن با نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی کشورمان.

جلسه سیزدهم: ارایه گزارش نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی یک کشور توسط دانشجو در کلاس و مقایسه آن با نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی کشورمان.

جلسه چهاردهم: ارایه گزارش نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی یک کشور توسط دانشجو در کلاس و مقایسه آن با نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی کشورمان.

جلسه پانزدهم: ارایه گزارش نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی یک کشور توسط دانشجو در کلاس و مقایسه آن با نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی کشورمان.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمونهای نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
۱۰	-	آزمون های نوشتاری: ۷۰ درصد عملکردی: ۲۰ درصد	-

در پایان ترم آزمون‌های در زمینه مبانی نظام‌های برنامه‌ریزی و شهرسازی، در سطوح مختلف و همچنین مطالعاتی که دانشجویان بشکل کنفرانس در کلاس ارائه داده‌اند، برگزار خواهد شد (نمره این امتحان حداکثر هفت نمره خواهد بود). دانشجویان ملزم‌اند یک کار اختصاصی در مورد نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی یک کشور (آسیایی، آفریقایی یا امریکای لاتین و...) که در مورد آن هیچ منبعی به زبان فارسی منتشر نشده باشد، بررسی و به صورت گزارش در کلاس ارائه نمایند. این بررسی می‌یابد. در سطوح مختلف در مورد، نهادهای مسئول، برنامه و طرح‌ها، فرایند تهیه و تصویب طرح‌ها، میزان مشارکت مردمی، ضوابط و مجوزها و حقوق استیناف انجام گیرد. سپس این نظام برنامه‌ریزی را با نظام برنامه‌ریزی و شهرسازی ایران مورد مقایسه قرار دهند. منابع مورد نیاز می‌یابد توسط خود دانشجویان از طریق سایت‌های مربوط در اینترنت، جستجوی مقالات و کتب موجود در مورد نظام برنامه‌ریزی آن کشور تهیه شود. (حداکثر نمره این مرحله ۸ نمره در نظر گرفته می‌شود).

فهرست منابع:

- توفیق، فیروز، ۱۳۸۴، آمایش تجربه جهانی و انطباق آن با وضع ایران، مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری
- غمامی، مجید، ۱۳۸۴، روش‌های شهرسازی نوین در فرانسه، انگلستان و آمریکا، انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری
- قریب، فریدون، ۱۳۸۷، بررسی تطبیقی نظام‌های شهرسازی (هلند، نروژ، دانمارک، فنلاند) انتشارات دانشگاه تهران
- نیومن، پیتر و اندلی تورنلی، ۱۳۸۱، رقابت بین‌المللی نظام‌های ملی و طرح‌های برنامه‌ریزی، ترجمه عارف اقوامی مقدم، نشر آذرخش، تهران

عنوان درس به فارسی : نظریه ها و تحولات برنامه ریزی ملی و منطقه ای

عنوان درس به انگلیسی : **Theories and Evolutions in National and Regional Planning**

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت : ۳۲ ساعت

نوع درس : اختیاری

نوع واحد : نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی : دارد ○ ندارد ● سفر عملی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس :

- آشنایی با مفاهیم و نظریه های برنامه ریزی و توسعه منطقه ای با تأکید بر ابعاد فضایی توسعه
- آشنایی با تجارب برنامه ریزی ملی و منطقه ای در ایران و سایر کشورها

سرفصل درس :

الف- مفاهیم و نظریه ها

- نظریه های مکانی (Location Theories)
- قطب رشد و مفاهیم مرتبط (Growth Poles and Related Concepts)
- نظریه مرکز- پیرامون (Core-Periphery)
- نظریه برگشت تمرکز (Polarization Reversal)
- رویکرد عملکردهای شهری در توسعه روستایی (Urban Functions in Rural Development)
- نظریه پیوندهای دو سویه شهروروستا و استراتژی شبکه منطقه ای (Reciprocal Rural-Urban Linkages and Regional Network Strategy)
- منطقه گرایی نوین و توسعه منطقه ای (New Regionalism and Regional Development)
- شهر نشینی متغیر (Differential Urbanization)
- نظریه های نظام شهری (Urban Systems Theories)
- توسعه روستا - شهری (Agro-politan Development)
- توسعه چند مرکزی (Polycentric Development)

- نظریه های مرتبط با برنامه ریزی و توسعه مناطق کلانشهری (Metropolitan Planning and Development)

- ب : تجارب برنامه ریزی های منطقه ای
- تجارب برنامه ریزی ملی و منطقه ای در کشورهای توسعه یافته
 - تجارب برنامه ریزی ملی و منطقه ای در کشورهای در حال توسعه
 - تجارب برنامه ریزی ملی و منطقه ای در ایران

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمونهای نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
۱۰	-	آزمون های نوشتاری: ۷۰ درصد عملکردی: ۲۰ درصد	-

فهرست منابع :

- زبردست، اسفندیار (۱۳۸۳) ، اندازه شهر ، مرکز مطالعاتی و تحقیقاتی شهرسازی و معماری ، تهران.
- صرافی، مظفر (۱۳۷۷) مبانی برنامه ریزی توسعه منطقه ای، سازمان برنامه و بودجه ، تهران.
- توفیق، فیروز (۱۳۸۴) آمایش سرزمین، تجربه جهانی و انطباق آن با وضع ایران، مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری ایران، تهران.

عنوان درس به فارسی: نظریه ها و تحولات برنامه ریزی مسکن
عنوان درس به انگلیسی: Theories and Evolutions in Residential Planning

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت : ۳۲ ساعت

نوع درس : اختیاری

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی : دارد ○ ندارد ● سفر عملی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس :

آشنایی با نظریه ها و تحولات برنامه ریزی مسکن در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و کالبدی مسکن، تجارب برنامه ریزی مسکن در جهان و ایران، تحلیل برنامه های مسکن در ایران و جهان، تحلیل جایگاه عوامل تولید مسکن در برنامه ریزی مسکن، جایگاه برنامه ریزی مسکن در سیاستها، برنامه ها و طرحهای توسعه شهری، مدیریت در مسکن، فرایند برنامه ریزی مسکن در مقیاس های مختلف ملی و محلی

سرفصل درس:

۱. نظریه های اقتصادی مسکن.
۲. نظریه های اجتماعی و فرهنگی مسکن.
۳. تحلیل تجارب برنامه ریزی مسکن در جهان.
۴. تحلیل تجارب برنامه ریزی مسکن در ایران
۵. تحلیل جایگاه عوامل تولید مسکن در برنامه ریزی مسکن.
۶. جایگاه برنامه ریزی مسکن در سیاستها، برنامه ها و طرحهای توسعه شهری.
۷. مدیریت، سازمان و تشکیلات در مسکن.
۸. قوانین و مقررات در مسکن.
۹. فرایند مطلوب برنامه ریزی مسکن در مقیاس ملی.
۱۰. فرایند مطلوب برنامه ریزی مسکن در مقیاس محلی

روش ارزیابی:

پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمونهای نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)
-	آزمون های نوشتاری : ۷۰ درصد عملکردی: ۲۰ درصد	-	۱۰

فهرست منابع :

- Balchin, Paul and Rhoden, Maureen (1998) "Housing: the essential foundations", Rutledge, London.
- Balchin, Paul and Rhoden, Maureen (2002) "Housing Policy: an introduction", 4th edition, Rutledge, London.
- Firley, Eric and Stahl, Caroline (2009) "The Urban Housing Handbook", Wiley, England.
- Jenkins, Paul, et. al. (2007) "Planning and Housing in the Rapidly Urbanizing World", Rutledge, London.
- Somerville, Peter and Springing, Nigel (2005) "Housing and Social Policy: Contemporary themes and critical perspectives", Rutledge, London.
- Bridget, Franklin (2006) "Housing Transformations: Shaping the space of 21st century living", Rutledge, London.
- Carmona, Matthew (2001) "Housing Design Quality: through policy, guidance and review", Spon Press, London.

- مجموعه مقالات سمینارهای سیاستهای توسعه مسکن در ایران (وزارت مسکن و شهرسازی).

- مجموعه مقالات چاپ شده در مجلات "هنرهای زیبا"، "اقتصاد مسکن"، "مسکن و انقلاب" و ...

عنوان درس به فارسی : فناوری اطلاعات در شهرسازی

عنوان درس به انگلیسی: Information Technology in Urban Planning

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت : ۲۲ ساعت

نوع درس : اختیاری

نوع واحد : ۲ واحد نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ● سفر عملی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس:

سیستم های اطلاعاتی را می توان به عنوان راه حل سازمانی - مدیریتی برای حل مسایل شهری و شهرنشینی به یاری دانش فنی اطلاعات دانست. اما بسیاری از مشاوران شهرساز و مدیران سازمان هایی که در امور شهری در همه سطوح از راهبردی تا اجرایی دخیل هستند، سیستم های اطلاعاتی را یک نرم افزار فرض کرده و گاهی در حد نقشه کشی و در سطح نرم افزارهایی مانند اتوكد و فتوشاپ تصور می کنند و به قدرت آن در تحلیل حجم وسیع اطلاعات توصیفی و گرافیکی بی توجه هستند. علت این بی توجهی به وارونه گرفتن هرم اجزای تشکیل دهنده این سیستمها در کشورهای در حال توسعه باز می گردد. در این کشورها، به جای بها دادن به نقش مغز-افزار، به هزینه کردن بی هدف در نرم افزار و سخت افزار پرداخته می شود در حالیکه سیستم های اطلاعاتی و منابع مربوط به آن می توانند چارچوب های توسعه فضایی را شکل دهند و منابع محدود شهرها را برای رویارویی با مناطق حساس و ریسک پذیر شهر اولویت بندی کنند. وجود رابطه بین فرآیندهای تهیه طرح ها و برنامه های شهری، مدیریت و سیاست گذاری درون سازمانی ایجاب می کند رابطه هر یک از آنها با فناوری های اطلاعات بهتر شناخته شود. بنابراین برای زدودن تصویر لوکس فناوری اطلاعات از اذهان و هم تراز شدن جامعه مدیریت شهری و شهرسازان ایران با سایر کشورها در نحوه استفاده از این فناوری جا دارد آموزش و پژوهش موثرتری در سطح دکتری در این زمینه صورت پذیرد.

سرفصل درس :

در این درس به مباحث اصلی زیر پرداخته می شود:

۱- تبیین نقش و جایگاه سیستمهای اطلاعاتی در سازمانهای مرتبط با شهرهای ایران و نحوه بومی سازی و پذیرش آن سیستمها در بین کارکنان سازمانها و کاربران اطلاعات در دو بعد: الف- مدیریتی-فنی

۲- بررسی و شناسایی نقاط ضعف و قوت سیستمهای اطلاعاتی موجود که در لایه ها و سطوح مختلف مدیریت راهبردی، مدیریت میانی، سطح دانشی و مدیریت اجرایی سازمانهای مرتبط با شهر قابل استفاده هستند، شامل: سیستمهای اطلاعات مدیریت سطح راهبردی EIS، سیستمهای اطلاعاتی مدیریت MIS، سیستمهای پشتیبان تصمیم گیری DSS، سیستمهای مدیریت دانش KMS، سیستمهای پردازش مبادله ای TPS، و سیستمهای خودکارسازی امور اداری

۳- بررسی ارتباط سیستمهای اطلاعاتی با مفهوم مهندسی مجدد یا reengineering

۴- نحوه بسته بندی دانش در چارچوب ارزشهای موجود در کشور.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمونهای نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
۱۰	-	آزمون های نوشتاری: ۷۰ درصد عملکردی: ۲۰ درصد	-

فهرست منابع :

علوی پناه، سید کاظم، ۱۳۸۷، سنجش از دور و کاربرد آن در علوم زمین، انتشارات دانشگاه تهران (چاپ دوم)

- Atsuyuki, O. 2004. *Islamic Area Studies with GIS*. NY: Routledge.
- Benenson, I. and P. Torrens. 2004. *Geosimulation: Automated-based Modeling of Urban Phenomena*. West Sussex: Wiley.
- Goodchild, Michael F. 2007. "Citizens as Voluntary Sensors: spatial data infrastructure in the world of Web 2.0." *International Journal of Spatial*

Data Infrastructures Research, 2: 24-32.

- Jensen, A. 2007. Remote Sensing of Environment, Earth Resources Perspectives, Upper Saddle River, NY: Prentice-Hall,
- Meyer, N. 2004. GIS and Land Records. Redlands: ESRI.
- Moudin, A. and M. Hubner. 2000. Monitoring Land Supply with GIS. NY: Wiley.
- Peng, Z. and M. Tsou (2003). Internet GIS. New Jersey: Wiley.
- Pitkin, Bill. 2001. "A Historical Perspective of Technology and Planning." *Berkeley Planning Journal* 15: 32-55.
- Schwalbe, K. 2011. Information Technology and Project Management. Boston: Course Technology.

عنوان درس به فارسی : نظریه ها و تحولات مدیریت شهری

نوان درس به انگلیسی: Theories and Evloutions in Urban Management:

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت : ۳۲ ساعت

نوع درس : اختیاری

نوع واحد : ۲ واحد نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ● سفر عملی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس :

شهرهای جهان در سال ۱۳۸۶ به نقطه قابل تاملی رسیدند: این شهرها اکنون نیمی از جمعیت جهان را در خود جای داده اند. در طی دو دهه آتی انتظار می رود شهرها با رشد شهری شدیدی مواجه شوند. در ایران نیز که هم اکنون حدود ۷۰ درصد از جمعیت کل کشور را در بر می گیرند، پیش بینی می شود رشد شهرها ادامه یابد. این رشد و سایر تحولات در زمینه فناوری های اطلاعاتی و ارتباطاتی چالشها و فرصت های گسترده ای را در زمینه های اجتماعی، اقتصادی، و محیط زیستی به همراه خواهد داشت که باید مدیریت شوند. در چنین محیطی، بازیگران بخش خصوصی، عمومی و دولتی هر یک به دنبال منافع منحصر به خود تلاش خواهند کرد شهرها را تحت تاثیر اقدامات و فعالیتهای خود قرار دهند. اما آنچه مسلم است هر یک از این بازیگران یا بهره-وران به تنهایی قادر به رویارویی با چالشهایی که پیش روی نسل حاضر و نسلهای آتی می باشد، نخواهند بود. در این درس با توجه به نظریه ها و تجارب جهانی در مبحث مدیریت شهری، به چالشها و تجارب داخلی نیز نگاه شده و ظرفیت ها و راه حلهایی که می تواند به کمک مدیریت شهرها بیاید، پرداخته می شود.

سرفصل درس :

به منظور به روزنمایی، ارزش مداری، و بومی سازی، بخشهای زیر در طول نیمسال مورد توجه قرار می گیرند:

۱- بررسی نظریه ها و تجارب موجود شامل:

الف- تشکیلات و ساختار سیستم مدیریت شهری در جهان (مقایسه از نظر اهداف، وظایف و اختیارات)

ب- مفاهیم حکومت (یا حکمروایی) شهری، تفرق در مدیریت شهری و مدیریت شهری یکپارچه

۲- بررسی نحوه برخورد با نظریه ها و اتصال آنها با اقدامات در سطح حرفه شهرسازی و مدیریت شهری شامل:

الف- جایگاه شهرداری در نظام اجرای طرحهای توسعه شهری

- ب- مشارکت شهروندان
- پ- کاربرد سیستمهای اطلاعاتی در مدیریت شهری
- ت- مدیریت دانش

ت- تفاوت مدیریت شهری با رویکردهای MBI; MBO; MBV

۳- بررسی چالشها و ظرفیت های موجود در کشور در زمینه مدیریت شهری و ارتباط آن با مباحث دو بخش بالا شامل:

- الف- اهداف، وظایف و اختیارات شورای شهر
- ب- رابطه شورای شهر و شهرداری
- پ- قانون شوراها، قانون شهرداری ها
- ت- منابع درآمدی (مدیریت مالی)

روش ارزیابی:

پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمونهای نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)
-	آزمون های نوشتاری: ۷۰ درصد عملکردی: ۲۰ درصد	-	۱۰

فهرست منابع :

- Elements of urban management / Kenneth J. Davey. Washington, D. C.: Published for the urban Management Programme by the World Bank, 1993.
- Urban management: issues, problems, and trends/A. A. F.. Massawe, general editor. Mzumbe, Tanzania: Institute of Development Management, 1996.
- Urban management: Policies and innovations in developing countries/edited by G. Shabbir Cheema with the assistance of Sandra E. Ward. Westport, Conn. Praeger, 1993.

- Land use considerations in urban environmental management/Janis D. Bernstein. Washington, D. C.: Published for the urban management programme by the World Bank, c1994.
- Urban management: the challenge of growth/Kenneth Davey with Richard Batley... [et al.]. Aldershot, Hants England; Brookfield, Vt.: Avebury, 1996.
- Toward environmental strategies for cities: policy considerations for urban environmental management in Developing countries/Carl Bartone... [et al.]. Washington, D. C.: Published for the Urban Management Programme by the World Bank, 1994.
- Strategic planning & urban projects: responses to globalization from 15 cities / M. Carmona & R. Burgess Delft, The Netherlands: DUP Science, Delft University Press, 2001.
- Strategic planning and management: a review of recent experiences/ Nagy Hanna. Washington, D. C., U. S. A. : World Bank, 1985.

عنوان درس به فارسی : جهانی شدن و شهر

عنوان درس به انگلیسی : City and Globalization

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت : ۳۲ ساعت

نوع درس : اختیاری

نوع واحد : ۲ واحد نظری

پیشنیاز : ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ● سفر عملی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس:

دهکده جهانی در حال شکل گیری است و نحوه برخورد با این پدیده، که در چارچوب مبحث جهانی شدن می گنجد، با هدف کاهش اثرات منفی و استفاده از اثرات مثبت آن موضوع این درس می باشد. در چشم انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران و همچنین در برنامه پنج ساله چهارم و پنجم توسعه اقتصادی، بر استفاده از مزایای اقتصادی جهانی نیز تاکید شده است. در چشم اندازی که در طرحهای توسعه شهری تهران منجمله طرح جامع جدید مصوب ۱۳۸۵ تهیه می شود، عبارت «تهران به عنوان شهری جهانی» استفاده شده است. در این طرحها، مهندسين مشاور در توافقی صریح اما کلی به اهمیت ورود شهر تهران به عرصه روند جهانی شدن اشاره کرده اند. اما از آنجا که اهداف و سیاستهای منطبق با نحوه جهانی شدن به صورت شفاف ارائه نشده، برنامه های مشخصی نیز در زمینه های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و طرحهای کالبدی متناسب با آنها تعریف نشده است. بنابراین دانشجویان در این درس به ابعاد مثبت و منفی پدیده جهانی شدن و شهرهای جهانی پرداخته و نحوه برخورد با موضوعات مربوط را بر اساس ارزش ها و مسایل و ظرفیت های موجود در کشور تبیین می نمایند

سرفصل درس :

در این درس، به منظور به روزنمایی، ارزش مداری، و بومی سازی ، سه بخش در نظر گرفته شده است:

۱- در شرایط حاکم که امکانات جدید فناوری و ارتباطاتی بر روند جهانی شدن تاثیر عمیق دارد، شهرسازان باید از آخرین تحولات جهانی شدن و نظریه های مرتبط آگاه باشند. بنابراین در بخش اول به بررسی مکاتب فکری که انواعی از چارچوبهای نظری را درباره جهانی شدن شکل می دهند، پرداخته می شود.

۲- در بخش دوم، شهرهای جهانی مورد توجه قرار می‌گیرند. در این بخش علاوه بر بررسی وضعیت شهرهای جهانی موجود و محیطی که اینگونه شهرها در آن رشد و فعالیت می‌کنند، به پارامترها و شاخص‌هایی که بر اساس ارزشهای غیر غربی مطرح هستند نیز پرداخته می‌شود.

۳- در بخش سوم، با تامل بر پارامترهای لازم برای ظهور یک شهر جهانی، شهر تهران به عنوان شهری که می‌تواند یا نمی‌تواند جهانی شود مورد بحث، نقد و ارزیابی قرار می‌گیرد. در این بخش، نگاه درس به نظریه‌ها و ابزاری است که با نیازهای خاص شهرهای ایرانی مطابقت داشته و از توان و قابلیت‌های فرهنگ ایرانی و اسلامی استفاده کند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمونهای نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
۱۰	-	آزمون‌های نوشتاری: ۷۰ درصد عملکردی: ۲۰ درصد	-

فهرست منابع :

- Abu-Lughod, J.L. 1991. Going beyond global babble. In A.D. King (ed.). Culture, globalization and the world-system. London: Macmillan.
- Beaverstock, J. V. 2005a. Transnational work: Global professional labour markets in professional service accounting firms. In Bryson, J. and Daniels, P. (Eds.) *The Handbook of Service Industries*. London: Edward Elgar.
- Beck, U. 1992. Risk society. London: Sage.
- Castells, Manuel. 1989. The informational city. Oxford: Blackwell.
- Clifford, J. 1992. Travelling cultures. In L. Grossberg, C. Nelson and P. Treichler (eds.), *Cultural Studies*. New York and London: Routledge.
- Cochrane, A. and Pain, K. 2000. 'A globalising society?', in Held, D. (ed): *A globalising world? Culture, economics, politics* (London: Routledge), 5-45 .
- Evans, Tony. Citizenship and human rights in the age of globalization. 'Alternatives' 25(4): October-December: 415-438.

- Friedmann, John. 1995. "Where we stand: a decade of world city research," in Paul Knox and Peter Taylor (eds.), *World Cities in a World-System*, New York: Cambridge University Press. Pp. 21-47.
- Hall, Peter, 1966. *World Cities*. New York: McGraw-Hill.
- Hammel, P. Lustiger-Thaler, H. and M. Mayer (eds). 2000. Urban movements in a globalizing world. New York: Routledge.
- Harvey, D. 1989. The condition of postmodernity. Oxford: Blackwell.
- Isin, E.F. (ed). 2000. Democracy, citizenship and the global city. New York: Routledge.
- Jameson, Fredric. Globalization and political strategy. 'New Left Review' 4: July-August 2000: 49-68.
- Jackson, J. 1989. Is there a way to talk about culture without making enemies? 'Dialectical Anthropology' 14: 127-143.
- Ohmae, K. The borderless world. New York: Harper Business, 1990.
- Olds, K. 2001. Globalization and Urban Change. Oxford: Oxford University Press.
- Taylor, P.J. 2001. "Specification of the world city network." *Geographical Analysis* 33(3): 181-194
- Taylor, P.J. and B Derudder, P Saey and F Witlox (eds). 2007. Cities in Globalization: Practices, Policies and Theories London: Routledge, pp. 52-71.

عنوان درس به فارسی : سمینار تحلیل مسائل شهری ایران

عنوان درس به انگلیسی : Seminar on the analysis of Iranian Urban Issues

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت : ۳۲ ساعت

نوع درس : اختیاری

نوع واحد : ۲ واحد نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ● ندارد ○ سفر عملی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ●

اهداف کلی درس :

باتوجه به تاریخ و وجود شرایط و ویژگیهای خاص و بومی ایران، لازم است رویکردها و تجارب ارزشمند شهرسازی ایران مورد تجزیه و تحلیل عمیق قرار گیرند. از جمله این شرایط و ویژگی ها می توان به جایگاه مکتب اسلام و تنوع فرهنگی مردم ایران، تنوع اقلیمی و زیست محیطی کشور و نقش و جایگاه آن در شهرسازی ایران و نیز تنوع نقش و عملکرد شهرها اشاره کرد. در این راستا، ارزیابی سیر تحول شرایط فوق و جایگاه آنها در شهرسازی معاصر قابل تامل است. هدف اصلی این درس، آشنایی با نظریه ها و تجربیات ایران در مسائل روز شهرسازی و توسعه شهری ایران است. این درس عمدتاً از طریق ارائه مباحث متنوع است که در قالب یک یا چند مبحث اصلی در ابتدای نیمسال و از طریق گروه و استاد درس تعیین می شود.

مباحث سمینار عمدتاً از طریق مشارکت و سخنرانی توسط صاحب نظران مختلف مدعو در طول نیمسال ارائه می شوند. دانشجویان درس نیز در مباحث ارائه شده مشارکت جدی داشته و در انتهای نیمسال ارزیابی و جمع بندی خود را ارائه خواهند داشت. همچنین، دانشجویان درس یک یا چند پروژه تحقیقی در طول نیمسال و در قالب موضوعات سمینار انجام داده و به عنوان تکلیف درس در پایان نیمسال ارائه خواهند کرد.

سرفصل درس :

۱. طرح و تشریح موضوع سمینار در نیمسال مربوط،
۲. تعیین ابعاد موضوع سمینار و ضرورت بررسی آن،
۳. تعیین و معرفی سخنرانان سمینار در طول نیمسال و موضوعات سخنرانیها،
۴. جمع بندی، ارزیابی و نتیجه گیری از مباحث سمینار که در طول نیمسال ارائه شده اند.

روش ارزیابی:

پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمونهای نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)
-	آزمون های نوشتاری: ۶۰ درصد عملکردی: ۳۰ درصد	-	۱۰

فهرست منابع :

با توجه به آنکه درس به صورت سمینار برگزار می شود. فهرست منابع با توجه به موضوع هر مبحث در زمان ارائه سمینار به دانشجویان داده می شود.

عنوان درس به فارسی : نوسازی و بهسازی بافتهای فرسوده شهری

عنوان درس به انگلیسی : Reconstruction and Rehabilitation of Decayed Urban

Fabrics

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت : ۳۲ ساعت

نوع درس : اختیاری

نوع واحد : ۲ واحد نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ● سفر عملی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس :

۱. درس، تلاش بر آن خواهد داشت که مفاهیم میراث ثروت، فرسایش، مرمت، بهسازی، نوسازی، بازسازی، حفاظت، توسعه، بازآفرینی و چگونگی اقدام یا اقدامات را روشن نماید و چگونگی کاربست این مفاهیم در «مطالعات موردی» را طرح کند.

۲. درس بر آن خواهد بود تا رابطه یا روابط بین خاطره‌های جمعی و فضای شهری را دریابد تا از آن ره بتواند به مفاهیم حیات شهری، زندگی مدنی، حیات واقعه‌ای و نمایش شهری در "حال" دست یابد و با کمک این مفاهیم، مباحث نظریه‌ای در مورد فضا، نماد، مرکزیت و استخوانبندی شهری را درک نماید.

۳. درس بر آنست که از طریق شناخت تاریخ، نظریه‌ها، قطعنامه‌ها و منشورها و تجارب جهانی مرمت شهری از دهه ۹۰ قرن بیستم تا به امروز، چگونگی کاربست آنها در این سرزمین مورد بررسی قرار داده و با توجه به ویژگی‌های کشور به سوی تدوین نظریه‌های مرمت شهری و چگونگی مداخله در شهر ایرانی سمت‌گیری کند.

سرفصل درس :

- طرح مسئله و ویژگی‌های جهانی و ایرانی آن
- خاطره‌های جمعی و فضای شهری (حیات شهری، زندگی مدنی، حیات واقعه‌ای، نمایش شهری)
- فضا، نماد، مرکزیت و استخوانبندی شهری
- فرسایش و مرمت و مفاهیم مربوط
- مرمت شهری در جهان امروز، مرمت شهری و جهانی شدن شهر، مرمت شهری و گردشگری فرهنگی با مفاهیم مطروحه از دهه ۹۰ قرن بیستم تاکنون
- شوراها و مراکز جهانی مؤثر در مرمت شهری با تأکید بر دو دهه اخیر
- منشورها و قطعنامه‌های جهانی مرمت شهری، با تأکید بر دو دهه اخیر

- نظریه‌های مرمت شهری مطرح در دو دهه اخیر
 - تجارب مرمت شهری در جهان در دو دهه اخیر
 - روش‌های مطالعه و شناخت
 - چگونگی اقدام در بافت‌های کهن و آسیب پذیر شهری (معیارهای مرمت شهری)، روش‌ها و فنون
 - اثرات مرمت شهری، نوسازی اجتماعی - فرهنگی
 - عملکردهای مرمت شهری
 - نتایج نوسازی شهری - نتایج کالبدی - فضایی، اقتصادی - سیاسی و اجتماعی - فرهنگی
 - فرایند برنامه‌ریزی و طراحی شهری در بافت‌های مرکزی، کهن و آسیب پذیر شهری
- روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمونهای نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
۱۰	-	آزمون های نوشتاری: ۷۰ درصد عملکردی: ۲۰ درصد	-

فهرست منابع :

- فلامکی. محمدمنصور، باززنده‌سازی بناها و شهرهای تاریخی، ۱۳۶۵، انتشارات دانشگاه تهران.
- سلطان‌زاده. حسین، روند شکل‌گیری شهر و مراکز مذهبی در ایران، ۱۳۶۲، انتشارات آگاه.
- شوای. فرانسواز، شهرسازی واقه‌یات و تخیلات، ۱۳۷۵، ترجمه سیدمحسن حبیبی، دانشگاه تهران.
- حبیبی. سیدمحسن، مرمت شهری، ۱۳۸۱، دانشگاه تهران.
- Alexander, Laura A. (2008) Meaning of place: exploring long-term resident's Attachment To the physical environment in northern new hampshire, 7-27.
- Relph, Edward (2007); "Prospects for Places" form "Place and Placelessness" (1976) in Larice, Michael & Elizabeth Macdonald (2007); "The Urban Design Reader", London Routledge
- Arefi, Mahyar (1999), "Nom-place and placelessness as Narratives of Loss: Rethinking the Notion of place", Journal of urban Design, rol.4, NO.2
- Cross , Jennifer E. (2001), What is Sense of Place?, Prepared for the 12th Headwaters Conference, Western State College.

عنوان درس به فارسی : نظریه ها و روش های ارزیابی در شهرسازی

عنوان درس به انگلیسی: Theories and Methods in Urban Planning Assessments

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت : ۳۲ ساعت

نوع درس : اختیاری

نوع واحد : ۲ واحد نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی : دارد ○ ندارد ● سفر عملی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس :

هدف: با توجه به اینکه ارزیابی جزء لاینفک هر گونه تصمیم گیری درمباحث گوناگون شهرسازی است، این درس می تواند به عنوان مهمترین مهارت در حل خلاقانه مسائل شهری توانایی شهرساز را ارتقاء بخشیده دیدگاه نقد و ارزیابی راپایه و اساس فعالیتها، اقدامات و تصمیمات وی قراردهد

سرفصل درس :

- تعاریف و مفاهیم
- تئوری ها و ارزیابی
- تئوری ارزیابی
- نقش و اهمیت ارزیابی در تولید دانش
- ماهیت ارزیابی
- کاربرد ارزیابی
- نقش ارزیابی در فرایند طراحی و برنامه ریزی
- ارکان ارزیابی (معیارها و وراء معیارها)
- معیارهای کمی در مقابل معیارهای کیفی
- نقش شاخص ها
- نظام ارزشی و ارزیابی
- خواست عمومی در مقابل خواست خصوصی
- روش ها (متدولوژی های) ارزیابی
- ابزار ارزیابی
- فرایند ارزیابی

- انواع ارزیابی: پیش از اجراء، پس از اجراء،
- تفسیر نتایج ارزیابی
- محدودیت های ارزیابی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمونهای نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)
-	آزمون های نوشتاری: ۷۰ درصد عملکردی: ۲۰ درصد	-	۱۰

فهرست منابع :

- بحرینی، سید حسین و منوچهر طبیبیان. ۱۳۷۷. مدل ارزیابی کیفیت محیط شهری. محیط شناسی. شماره ۲۷.
- جدویک، ج. م. وایت برد، پ. کتل و ن. لیچفیلد. ۱۳۶۵. نقش ارزیابی در روند برنامه ریزی شهری و منطقه ای و تکنیک های رایج آن. مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن، شماره ۶۹. بهمن.
- طبیبیان، منوچهر و شهرزاد فریادی. ۱۳۰. ارزیابی کیفیت محیط زیست تهران. محیط شناسی. شماره ۲۸. سال ۲۷.
- موسسه منظر و موسسه مدیریت ارزیابی زیست محیطی، ۱۳۸۵. دستورالعمل های ارزیابی منظر و آثار بصری. ترجمه منوچهر طبیبیان. انتشاران دانشگاه تهران.
- Bahrainy, H. and B. Aminzadeh. 2007. Evaluation of Navab Regeneration Project in Central Tehran, Iran. *Int. J. Environ. Res.*, 1(2): 114-127, Spring.
- Brett, L. 1981. Evaluation techniques. Ps, working notes, no. 51.
- Chen, H. 1990. Theory driven evaluation, Beverly Hill. CA: Sage.
- Guba, E. G. and Lincoln, Y. S. 1989. Forth generation evaluation. Newbury Park. CA: Sage.
- Vooged, H. 2003. Evaluation of public urban places, in Miller, D. H. and D. Patassani. Eds.

عنوان درس به فارسی : شهرسازی معاصر ایران

عنوان درس به انگلیسی : Contemporary Urban Planing in Iran

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت : ۳۲ ساعت

نوع درس : اختیاری

نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیشنیاز: ندارد

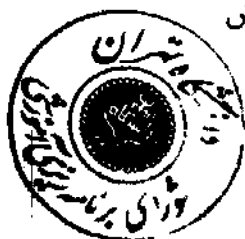
آموزش تکمیلی عملی : دارد ○ ندارد ● سفر عملی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس :

این درس کاوش و کنکاش در مورد شهر و شهرسازی ایرانی در دوران معاصر است ، دورانی که با گسترده‌تری تماس جامعه ایرانی با جهان اروپائی و داد و ستدهای اجتماعی ، اقتصادی ، فرهنگی و سیاسی از سوئی و با شکست‌های سنگین ایران در جنگ با روسیه تزاری و بیداری جامعه ایرانی آغاز می‌شود . سوال عمده جامعه ایرانی در این روزگار پی جوئی علل شکست‌های نظامی و بازماندگی‌های سیاسی - اجتماعی است ، این سوال منجر به مطالعات اجتماعی - فرهنگی و سیاسی ای می‌گردد که از سوئی سر در مفهوم مدرنیته اروپائی دارد و از دیگر سوی سر در نووارگی ایرانی ، امری که تاریخ ۲۰۰ ساله اخیر ایران در همه زمینه‌ها را معطوف به خود کرده است . در این میان شهر ایرانی ، به عنوان مظهر و نماد نووارگی ایرانی از همان آغاز شکل‌گیری دولت قاجار نقشی مهم و سترگ را در دگرگونیهای اجتماعی - سیاسی و اقتصادی - فرهنگی بازی کرده و می‌کند . این تلاش بر شناسائی و شناخت این مهم دارد.

اهداف آموزش

1. شناخت چگونگی دگرگونیهای شکلی و محتوایی شهر ایرانی در ابعاد ، مکانی ، زمانی ، فضای اجتماعی - سیاسی ، فرهنگی و فضای کالبدی
 2. شناخت دگرگونیهای فلسفی ، ادبی ، هنری ، و تاثیر آنها بر شهر و تاثیر شهر بر آنها
 3. آگاهی از نگرش‌ها و نظریه‌های متفاوت ، مصادیق و مفاهیم و تعاریفی که شهر ایرانی معاصر در آنها معنا می‌شود.
 4. تلاش برای تعریفی درخور در ارتباط با مسئله شهر ایرانی دوران معاصر.
- درس سه مقطع عمده را شامل می‌شود:
1. شهر در دوران قاجار - چگونگی تفکر به مسئله شهر از ۱۱۶۵ هـ. ش تا ۱۳۰۰ هـ. ش.
 2. شهر ، شهرگرایی ، شهرنشینی و شهرسازی در دوران پهلوی ۱۳۰۰ هـ. ش تا ۱۳۵۷ هـ. ش.

3. شهر ، شهرگرایی ، شهرنشینی ، شهرسازی در جمهوری اسلامی ۱۳۵۷ هـ. ش تا کنون

سرفصل درس :

- جلسه اول ، ۱ : چگونگی دگرگونی مفهوم شهر از آغاز دولت قاجار تا دولت ناصری - بررسی اوضاع اجتماعی ، اقتصادی ، فرهنگی ، ادبی و هنری
مکتب تبریز - بررسی اوضاع اجتماعی ، فرهنگی ، ادبی و هنری تبریز در دوران عباس میرزا نایب السلطنه
- جلسه دوم ، ۲ : دگرگونی مفهوم شهر و شهرنشینی و شهرسازی در دوران ناصری
دگرگونی‌ها اندیشه ای ادبی و هنری
(دگرگونی‌های کالبدی ، فضائی و شکلی ، شکل گیری سبک تهران - شکل گیری مدرنیته (نوآرگی ایرانی تهران ، شهر فرنگ با نگاهی به پاریس ، از اندیشه تا عمل - اولین پژواک مدرنیته در شهر ایرانی)
- جلسه سوم ، ۳ : شهر و انقلاب ، نقش شهر در انقلاب مشروطیت (۱۲۸۶ هـ. ش - ۱۲۹۹ هـ. ش
دگرگونی مفهوم شهر در دوران محمدعلی شاه
دگرگونی مفهوم شهر در دوران احمد شاه
شهر از انقلاب تا کودتا
- جلسه چهارم ، ۴ : شهرگرایی ، شهرنشینی و شهرسازی از ۱۳۰۰ هـ. ش تا ۱۳۲۰ هـ. ش
کودتا و نوگرایی ، تجددطلبی ، نوپردازی (مدرنیزاسیون) از بالا ، شهر بستر تغییرات نوپردازانه
دگرگونی‌های اندیشه‌ای ، ادبی ، هنری ، تجدد طلبی همه سویه
نوگرایی (مدرنیسم) با قرائت ایرانی - شکل گیری الگوی تهران
شهرسازی ، واقعیات و تخیلات
شهر و نوپردازی از بالا
- جلسه پنجم ، ۵ : شهرگرایی ، شهرنشینی و شهرسازی از سقوط دولت رضا شاه تا کودتا (۱۳۲۲ - ۱۳۲۰ هـ. ش)
شهر و شکل گیری مفهوم جدید شهر - شهر و شهروند
دگرگونی‌های اندیشه ادبی ، هنری - تجدد طلبی دوسویه
نوگرایی ایرانی ، فضاهای شهری و معماری شهری
گسترش و توسعه شهر - شکل گیری مجموعه های شهری جدید
شهر ، مکان تظاهرات اجتماعی سیاسی
(جلسه ششم ، ۶ : شهر و کودتا ، شهر در سالهای ۱۳۳۰) دوران تثبیت
دگرگونی مفهوم شهر
شهر و شهرسازی تجددطلبانه و نوگرایانه

دگرگونیهای اندیشه‌ای ، ادبی ، هنری ، نوپردازی یکسویه
شهر و انقلاب از بالا ، شهر در سالهای ۱۳۵۷ - ۱۳۴۰
جلسه هفتم و هشتم : شهر در دهه ۱۳۴۰ - دوران اوج
دگرگونیهای اندیشه ای ادبی ، هنری ، پرتاب به آینده
شهرسازی امری در دستور کار ، اقدامات نوپردازانه
شهرسازی نوگرا (مدرنیستی) ، شهر در بستر خیال پردازی
حضور شهر در تفکر شهروند

جلسه نهم و دهم : شهر در دهه ۱۳۵۰ - دوران حسیض
دگرگونیهای اندیشه ای ، ادبی و هنری - پرتاب به نا کجا آباد
شهرسازی و برنامه ریزی شهری در عمل
شهر و دلارهای نفتی
تهران لس - آنجلس

شهر و انقلاب ، ۱۳۸۷ - ۱۳۵۷ . ۸

جلسه یازدهم : ۱ . ۸ . شهر و انقلاب ، نقش شهر در انقلاب اسلامی ۱۳۵۸ - ۱۳۸۷
شهر و شهر سازی در سال های نخستین
دگرگونی اندیشه ای ، ادبی ، هنری

جلسه دوازدهم : ۲ . ۸ . شهر و جنگ ۱۳۶۸ - ۱۳۵۹
دگرگونی مفهوم شهر ، دگرگونی کالبد شهر
شهر در جنگ ، جنگ در شهر شهرسازی و برنامه ریزی در عمل
شکل گیری آرمانشهر

جلسه سیزدهم : ۳ . ۸ . شهر و گشوده دستی اقتصادی ۱۳۷۸ - ۱۳۶۸
دگرگونیهای اندیشه ای ، ادبی و هنری
شهر بازیگر اصلی جامعه ایرانی
شهر ، برنامه ریزی شهری ، برنامه ریزی منطقه ای
آرمانشهر ، شهرسازی از اندیشه تا عمل
شهر سوداگر ، سوداگری شهری

جلسه چهاردهم : ۴ . ۸ . شهر و اصلاحات اجتماعی ۱۳۸۵ - ۱۳۷۸
دگرگونیهای اندیشه ای ادبی و هنری
شهر و حیات مدنی ، زندگی شهری
حاکمیت شهری - حکومت شهری
دگرگونی مفهوم شهر ، تولد بازیگران شهری جدید

شهرسازی ، برنامه ریزی شهری ، برنامه ریزی منطقه ای

شهر و شهروند

آرمانشهرها

جلسه پانزدهم : ۵ . ۸ . شهر و نوپردازی دوسویه ۱۳۸۷ - ۱۳۸۵

دگرگونیهای اندیشه ای ، ادبی و هنری

شهرسازی در عمل

شهر ، صحنه حضور اجتماعی شهروندان

شهر و جوانان

شهر و جنسیت

شهر و اوقات فراغت

شهر و عرصه های عمومی و فضاهای شهری

شهر ایرانی ، شهر عام

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمونهای نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
۱۰	-	آزمون های نوشتاری: ۷۰ درصد عملکردی: ۲۰ درصد	-

فهرست منابع:

- از شار تا شهر، سید محسن حبیبی، دانشگاه تهران، چاپ نهم ۱۳۸۷
- درک شهری از مشروطه، رسول جعفریان، موسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران، ۱۳۸۵
- ایران بین دو انقلاب، ارانند آبراهانیان، ترجمه احمد گل محمدی، نشر نی، ۱۳۷۷
- میر سپاسی علی، تاملی در مدرنیته ایرانی، ترجمه جلال توکلیان، تهران: طرح نو، ۱۳۸۴

- حبیبی سید محسن، شرح جریان های فکری معماری و شهرسازی در ایران معاصر. تهران - دفتر پژوهشهای فرهنگی. ۱۳۸۵
- ویر. ماکس، شهر در گذر زمان، ۱۳۶۹، ترجمه شیدا کاویانی، شرکت سهامی.
- استروفسکی. اسلاف، شهرسازی معاصر از نخستین سرچشمه‌های منشور آتن، ۱۳۷۱، ترجمه لادن اعتضادی، مرکز نشر دانشگاهی.

